

Kedves Testvérek!

János egy ember volt, mint bármelyikünk. Azért jött, hogy tanúságot tegyen a világosságról. Nem ő volt a világosság, az volt a dolga, hogy a világosságról tanúságot tegyen. Elhangzik az evangélium, Keresztelő János ember volt. Mintha máris magunkra ismerhetünk és arra, hogy a világossággal összefüggésben mi lehet a dolgunk, a küldetésünk.

Hogyan tesz tanúságot a világosságról Keresztelő János? Úgy tesz tanúságot róla, hogy magát világosan látja, és ahogy nagyon világosan látja magát, mert megmondja: „Nem vagyok a Messiás, nem vagyok Illés, nem vagyok a próféta, nem vagyok. – Akkor ki vagy? – A pusztában kiáltó hangja vagyok.” Azzal tesz tanúságot a világosságról, hogy saját magát világosan látja, és amilyen világosan látja, meg tudja mondani: ez vagyok. Nemcsak azt mondja, hogy ez vagyok, hanem aki vagyok, ezzel meg tudok állni előttetek, és ti is láhattok annak, akinek én látom magam, és aki én vagyok.

Lehet, hogy ti is ismeritek jól, tehát csak egy percet szeretnék erre szólni, ez a híres-neves önismereti ablak. Mert mikor én hallottam életemben először róla, nekem sokat jelentett. Hát hátha még nem hallottatok róla. Ez pedig az, hogy az önismereti ablaknak van négy ablakszeme, és az egyik szemben van az, amit én tudok magamról, jól látok magamról, de ti nem tudjátok. A másik ablakszemben az van, ti már régen látjátok rólam, én még mindig nem látom. A harmadik ablakszemben az van, amit én is látok magamról, meg ti is láttok rajtam vagy rólam. És a negyedikben pedig az van, amit ti se tudtok rólam, és én se látok magamról.

Hogyan tesz tanúságot Keresztelő János a világosságról? Úgy, hogy világosan lát másokat is. Tehát nemcsak magát látja, a saját küldetését, az életének az értékességét, és hogy egy rendkívüli személy. Hát mondjuk Keresztelő János tényleg rendkívüli személy. Hanem nagyon világosan lát másokat. Mire hívja meg az embereket? Valami olyasmire, ami a szív legmélyebb vágya. Hogy gyertek ki a Jordánhoz, merítkezzetek alá, és jöjjetek föl a vízből, hogy jöjjetek onnan föl, és éljétek át azt, hogy újra lehet kezdeni, hogy van megtisztulás, van megújulás. Eszembe jutottunk mi magunk, hogy hát nem egyszer az a mondjuk szorongásom vagy félelmem, hogy az igehirdetéseink valahogy ilyesmiről szólnak, hogy azt mondjuk nektek „Gyertek ki a Jordánhoz, azt’ mondjátok el a bűneiteket, de aztán alaposan! És ha elmondtátok, menjetek haza!” Minden szentmisében a pap kiáll, fölszólít mindenkit, hogy nézzen szembe magával, jó és rossz cselekedetekkel, a bűneivel, aztán a mise végén elmondja, hogy menjen haza. Hát a világosságról így nem lehet tanúságot tenni.

Keresztelő János nagyon világosan látja Jézust, nagyon tisztán és nagyon világosan. De itt mi az érdekes? Úgy látja tisztán és világosan, hogy közben ő egy ember, föllépett egy ember, és miközben tisztán lát, szó sincs róla, hogy mindent látna, vagy mindent értene. Azt tudja, hogy jön a Messiás, és tudja, hogy neki meg kell hirdetnie a Messiást és az örömhírt. De amikor a börtönben van, azért megkérdezi Jézustól: „Tényleg te vagy?” Tehát Keresztelő János se lát mindent, tud vagy ért mindent, hanem mi Keresztelő Jánosnak a nagysága abból a szempontból, hogy meghirdeti a világosságot? Az, hogy amit érdemes látni, azt látja, amit érdemes nézni, ő arra néz, amire érdemes figyelni, ő arra figyel.

Egyik este, akkor az a hidegebb, havas, jeges, mínuszos idő volt és én is jöttem ki egy előadásról. Elöttem óvatosan egy pár lépésre ment egy fiatalabb hölgy, és mögötte meg úgy szépen, óvatosan egy idősebb asszony. Ahogy mennek, egyszer csak lépcsőkhöz értünk, és az idősebb asszony egy olyan fél lépésre volt a fiatalabb nőtől, utánanyúlt, és ő maga belekarolt. Ahogyan belekarolt, akkor a fiatalabb nőnek ez ilyen váratlan volt, visszanézett, hogy ez mi vagy ki, és akkor rámosolygott az idősebb hölgy, és a következőt mondta neki: „Én a nagymama vagyok.” S ez annyira gyönyörűséges, mert mondhatta volna, „Én az anyósod vagyok.” Azt is mondhatta volna, „A férjed anyja vagyok.”, de nem ezt mondta. Ő pont azt nézte, pont azt látta, és pont arra figyelt, amire érdemes volt. Vagyis arra, hogy persze ez is van, de én a nagymama vagyok.

Hogyan tesz tanúságot Keresztelő János a világosságról? Úgy csinálja, hogy nagyon világos számára a saját küldetése, miközben egy ember, olyan, mint bármelyikünk. Nem tudom, van-e olyan élményetek a küldetésetekről, hogy nem egyszer nem az lesz világos, hogy mit kell tennem, hanem az lesz világos, hogy hogyan kell csinálnom. Néha van az úgy, hogy évekig, akár mennyi ideig nem tudom pontosan megmondani, hogy tényleg mit is kéne. De esetleg egy nagyon világos pillanatban megértem, hogy akármit is csinállok, azt tudom, hogy így érdemes csinálni. Azért mégiscsak valami olyasmi a tapasztalat, látván Keresztelő Jánost is, hogy valószínű, hogy az ember a küldetésére, akkor mire szánjam az egy szem életem, valahogy nem úgy derül ki, hogy ülök az asztalnál és töprengök, hanem valahogy úgy, hogy: „Mi az, amit világosan látok? Hát rengeteg jót látok. Ugye pont ez a nehézség, hogy rengeteg jót látok. Akkor mit érdemes csinálni? A rengeteg jóból sokat megcsinálni. Az ember sok jót csinál, ahogy csinálom, azt a sok jót szenvedek közben, hogy de melyiket is kéne, szenvedünk közben, csak éppen egész nap egy csomó jót csinálunk, hogy a sok jóból derüljön ki, hogy melyik is az, amit tényleg kéne. Szóval a világosságról, hogy tesz tanúságot Keresztelő János? Nem csak azzal, hogy ezt teszem, hogyan csinálom.

Azután a következő, hogy Keresztelő János úgy tesz tanúságot a világosságról, hogy amit meg tud tenni, azt megteszi. Milyen egyszerűen hangzik. Ugye ezek azok a mondatok, amire azt mondjátok, hogy hát ezért nem kell valakit pappá szentelni. Az ember megteszi, amire képes. De közben azért itt ennek a tartalma sokkal több, mint gondolnánk. Hát jóval több. Most Keresztelő János meghirdeti a bűnbánat keresztségét. Azért képzeljétek azt el, hogy ő ott áll, és napszámra, hét számra, hónapszámra hallja azt a rengeteg szörnyűséget. Hát nem irigylem. Eszembe jutott, hogy egyik helyemen voltam, én voltam a főnök és emlékszem, hogy adventi gyóntatás volt és akkor ugye szépen kiment az utolsó ember és kopogtak. Tudjátok, az volt bennem: „Na, ezt nem!” És valaki még jön, hogy lehet még gyónni? Akkor hát nyilván az a válasz, hogy lehet.” Hát akkor Keresztelő János meg ott hétszámra, hónapszámra? Vagyis ez mit jelent? Hát nem fulladt bele a sötétségbe, meg a bűnökbe, hanem ennek az egész hatalmas nem tudom, minek azt a részét csinálta. „Gyere ide! Megszabadulsz, Isten megbocsájt.” Ezt csinálta, szerintem ez a jó része.

Következő, hogy hogyan tesz tanúságot Keresztelő János a világosságról? Úgy, hogy nagyon világosan látja a Jézushoz fűződő kapcsolatát. Tehát nem csak Jézust, nem csak másokat, nemcsak magát, hanem hogy én milyen viszonyban is vagyok Jézussal. Szóval nem vagyok méltó arra, hogy a saruszíját megoldjam, utánam jön valaki, aki sokkal nagyobb nálam. Milyen szép az a világosság, amit valaki így fejezett ki, hogy az ember egy idő után megértheti azt, hogy az élet nem róla szól. Keresztelő János hogy tett tanúságot a világosságról? Az én személyes, rendkívüli és egyedi életem nem is rólam szól. Milyen nagyszerű, ha meg tudom mondani, hogy miközben egyedi vagyok, rendkívül és megismételhetetlen személy, hogy attól még az életem nem rólam szól. Milyen fölemelő az, amikor valaki azt mondja, hogy az életem nem rólam szól, és milyen nagyszerű lenne, ha csak egy egész kicsit is, hogy az én életem Istenről szólna.

Hogyan tesz tanúságot a világosságról Keresztelő János? Úgy, hogy nagyon világosan látja a realitást, hallja a bűnöket, látja az emberi nyomorúságot, mindent, mindent nagyon világosan lát. Az nem azt jelenti, hogy tökéletesen látja, amit kell, azt lát. Ebből mi is következik? Pontosan tudja, hogyha ő következetesen kitart a világosság mellett, annak lehet, hogy nagyon sötét következményei is lesznek. És lettek is. Mert Keresztelő János egy adott esetben azt mondja: „Ez bűn. Amit csinálsz, bűn. Én már csak tudom, mert ezt hallgatom hónapok óta, és már csak azért is, mert ez a küldetésem.” És akkor van valaki, akinek van elég hatalma, hogy arra gondoljon, hogy talán, ha elhallgattatja azt a valakit, aki azt mondja, ez bűn, akkor talán úgy könnyebb lesz az élete. Akkor hogyan tesz tanúságot Keresztelő János a világosságról? Szerintetek ő nem félt? Nem félt a világosság következményeitől? Kötve hiszem, hogy ne félt volna. Nyilván félt, de miközben félhetett, hogyha nagyon is odaadja magát a világosságnak, az lesz majd, akinek nem tetszik, aközben úgy tett róla tanúságot, hogy tudta, hogy a sötétséggel való találkozása nem kerülhető el. És ez mindegyikünkre érvényes, már csak azért sem, mert valamennyi sötétség mindegyikünkben van.

Az ember a sötétséggel való találkozást nem tudja elkerülni. De mi a nagy lehetőségünk, hogy nem veszünk el a sötétségben. Keresztelő János úgy tesz tanúságot aztán a börtönben a világosságról, hogy akármennyire is nagy ott a sötétség körülötte, ragaszkodik a világossághoz. És honnan tudjuk, hogy ragaszkodik a világossághoz? Onnan, hogy a börtönnek a sötétjéből küldötteket meneszt Jézushoz, és azt kérdezi általuk: „Te vagy a Messiás? Én biztos nem vagyok az, te vagy az?” És Jézus válaszol a börtönben lévő Keresztelőnek, hogy „Vakok látnak, sánták járnak, süketek hallanak, szegényeknek hirdetik az evangéliumot.” Szóval Keresztelő János nem úgy tesz tanúságot a világosságról, hogy el tudná kerülni a sötétséget, hanem úgy, hogy a legnagyobb sötétségben is tudja, hogy érdemes a világossághoz ragaszkodnia azért, mert a világosság tényleg megérkezett, hogy ez a világosság tényleg van, és ez a világosság elvehetetlen tőle akkor is, ha körülötte sötétség van.

A legszebb, hogy hogyan tesz tanúságot Keresztelő János a világosságról, úgy, hogy magát a világosságot is látja. Nem egyszer nem rossz dolgokban vész el a XXI. század viszonylagos jólétben élő embere, hanem jó dolgokban veszünk el. Vagyis, hogy a világosság olyan sok szép dologra vet fényt, és az ember, ahogy látja: „Jaj, ez is szép, jaj, ez is jó, jaj, ez is értékes. Hát ez is élvezetes, jaj, hát ez is milyen kitűnő, ez is milyen színes. Jaj, hát ez milyen nagyszerű!” Szóval a világosság egy csomó szépséget megmutat, és az ember ebben elvész. És Keresztelő János hogyan tesz tanúságot a világosságról? Úgy, hogy nem csak azt látja, főképp nem csak azt látja értéknek, amit a világosság megmutat, vagy amilyen értéket a világosság föltár, hanem magát a világosságot. Hogy ő a legnagyobb értéknek magát a világosságot látja. Ezt úgy szokták mondani teológusok, hogy az ember lenyűgözve nézheti a teremtet világot és a teremtményeket, de van Teremtő is. És aki a legszebbet szeretné látni, nem a teremtményeket nézi csak, hanem keresi a Teremtőt. És ahogy most egy hét múlva már Karácsonyt fogjuk ünnepelni, itt is valami ilyesmiről van szó, hogy nem csak az a fény, a békét, a szeretet, a megváltás, amit majd elhoz nekünk a világosság, hanem a legnagyobb kincsünk maga a világosság. Amen.